

PROGRAMA D'INTERVENCIÓ COMUNITÀRIA

Un nou repte pels Centres de Gent Gran

1. ABSTRACT

Responem realment a les necessitats dels nostres usuaris, de les seves famílies? Per què els Centres de Gent Gran estant encara tant estereotipats dins la nostra societat? Per que no poden esdevenir agents potenciadors de canvis socials? Des de la disciplina de l'educació social, proposem un nou model de treball: El Programa d'intervenció Psico-bio-social, en aquest te cabuda: el programa de manteniment de capacitats, el programa d'activitats de lleure i **el programa d'intervenció comunitària**, sent aquest base per la transformació dels nostres Centres i el punt de sortida per obrir-los a la societat que els envoltat contribuint a que la Gent Gran siguin agents actius dels processos culturals, obrint les portes dels Centres a una nova transformació .

2. INTRODUCCIÓ

El sector dels serveis adreçats a les persones grans ha patit una gran evolució en els darrers anys tan pel que es refereix a la quantitat de Centres com al tipus de serveis que en ells es presten.

Actualment ens trobem davant d'una realitat molt complexa, d'una banda el grau de dependència i el deteriorament cognitiu dels nostres usuaris és cada cop més alt generant en tots els Centres grups de persones totalment heterogenis amb unes necessitats que cal donar resposta i d'altre banda l'exigència a la que els equips professionals estem exposats és cada cop més gran; en moltes ocasions ens trobem que cal donar respostes a les exigències de l'administració sense oblidar les necessitats reals de les persones grans a les que atenem i contant amb uns recursos humans i materials limitats.

La societat evoluciona estrepitosament, les necessitats individuals canvien les famílies es reorganitzen i tots els estaments socials s'adapten als nous temps, però passa el mateix en el nostre sector?, els serveis adreçat a la gent Gran han anat evolucionant al mateix ritme que la societat a la que ha de donar resposta? Si és així... per què la majoria de persones grans i les seves famílies eviten el recurs fins que ja no troben un altre camí? I per últim...Per que els Centres de

Programa d'Intervenció Comunitària

Gent gran no poden esdevenir agents potenciadors de moviments socioculturals?

Com equip, creiem que cal donar un gir al model d'atenció a les persones grans donant una resposta real a les necessitats dels usuaris que atenem, usuaris que segueixen formen part d'una societat de la qual no se'ls pot excloure.

Cal doncs, dissenyar programes d'intervenció amb una metodologia dinàmica i globalitzadora, basada en estratègies pedagògiques que siguin capaces de :

- Respondre a les necessitats reals de les persones grans a les que atenem.
- Respondre a les necessitats reals de la societat a la que donem resposta
- Garantir el treball interdisciplinari de tots els professionals
- Garantir la participació en els moviments socioculturals de les persones grans promovent la seva participació en tots les canvis socials.

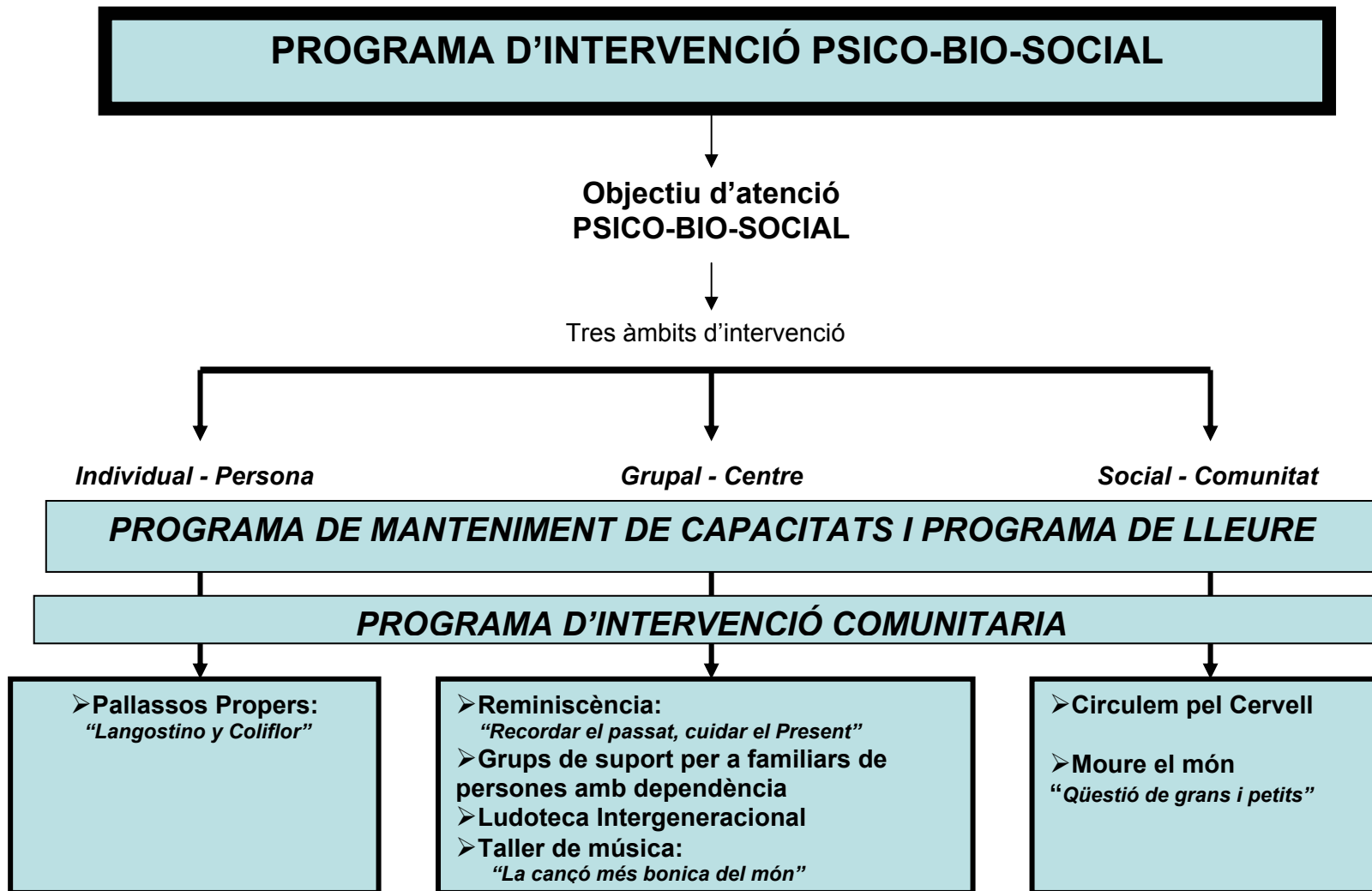
I amb única finalitat:

- millorar la qualitat de vida de les persones grans, afavorint el desenvolupament Psico- Bio- Social d'aquestes.

Per poder iniciar aquest canvi cal dissenyar un nou model d'intervenció, al que nosaltres anomenem **PROGRAMA D'INTERVENCIÓ PSICO-BIO-SOCIAL**.

Aquest parteix inicialment del projecte d'educació social dels Centres de Gent Gran incorporant un nou àmbit de treball, la intervenció comunitària de manera que amb aquest **Pla d'intervenció comunitària**, incidim en el manteniment de capacitats físiques, psíquiques dels usuaris, oferim una alternativa en les seves activitats de lleure i reprojectem el rol de les persones grans, donant-los la possibilitat de mostrar a l'entorn les seves habilitats per generar canvis, participant en processos socioculturals.

De manera que el **PROGRAMA D'INTERVENCIÓ PSICO-BIO-SOCIAL** del Centre podria definir-se de la següent manera:

3. OBJECTIUS

Objectiu general:

1. Millorar la qualitat de vida de les persones grans.

Objectius específics:

- 1.1 Potenciar la capacitat comunicativa
 - 1.1.1. Crear espais òptims per afavorir el diàleg.
 - 1.1.2. Crear un hàbit de comunicació positiva.
 - 1.1.3. Estimular les necessitats i capacitats comunicatives.
 - 1.1.4. Fomentar el diàleg i les discussions positives entre els usuaris.
 - 1.1.5. Millorar els aspectes comunicatius deteriorats.
 - 1.1.6. Potenciar les habilitats comunicatives.
 - 1.1.7. Mantenir/ millorar el llenguatge oral.
 - 1.1.8. Potenciar la via verbal com a mecanisme bàsic de comunicació.
- 1.2 Afavorir les relacions interpersonals en petit grup i gran grup.
 - 1.2.1. Augmentar el nivell de coneixement personal que tenen els usuaris dels altres.
 - 1.2.2. Augmentar la qualitat d les relacions de recolzament i en conseqüència, la comprensió de les dificultats que pateixen altres usuaris, disminuint, l'aparició de conductes ofensives.
 - 1.2.3. Potenciar la consciència de grup
 - 1.2.4. Potenciar la sensació d'utilitat
- 1.3 Afavorir les relacions amb l'entorn, físic i familiar.
 - 1.3.1 Augmentar el contacte amb persones externes al Centre de Dia.
 - 1.3.2. Augmentar els intercanvis relacionals i d'experiències positives.
 - 1.3.3. Crear un sentiment d'utilitat en l'àmbit familiar i fora del Centre de dia.
 - 1.3.4. Mantenir les habilitats socials.
- 1.4 Potenciar l'autoestima.
 - 1.4.1 Crear i/o mantenir el sentiment d'utilitat.
 - 1.4.2 Generar l'esperit crític i la capacitat de decisió
 - 1.4.3. Mantenir una bona imatge de si mateix.

Programa d'Intervenció Comunitària

- 1.4.4. Potenciar les activitats quotidianes que per a ells són significatives.
- 1.5 Oferir la possibilitat de realitzar activitats que els són satisfactòries.
 - 1.5.1. Dissenyar activitats en funció de les aficions i gustos personals.
 - 1.5.2. Oferir la possibilitat de realitzar activitats autosatisfactòries.
 - 1.5.3. Oferir la possibilitat de realitzar els seus "hobbies" dins del Centre de Dia, ja que per a ells són activitats significatives i reminiscents.
- 1.6 Potenciar el creixement personal.
 - 1.6.1. Mantenir/ millorar les capacitats cognitives.
 - 1.6.2. Oferir nous aprenentatges
- 1.7 Potenciar processos de readaptació
 - 1.7.1. Mantenir l'autonomia personal
 - 1.7.2. Sentir-se acompanyat durant el procés de pèrdua.
 - 1.7.3. Aprendre a desaprendre.

4. METODOLOGIA, Posposat d'intervenció metodològica

Actualment tots els Centres de Gent Gran han de disposar d'un programa de manteniment de capacitats i de lleure, per aquest motiu en aquest apartat en centrem en descriure la metodologia del **Programa d' Intervenció Comunitària**.

El Programa d' Intervenció Comunitària (PIC)

Com diu Quico Mañós (1998) "envellir es el resultat d'haver viscut la infància, l'adolescència, la joventut i la maduresa, el món de la vellesa està ple de sensacions vitals que li donen una bellesa digne de ser viscuda, no obstant la societat s'empenya en valorar el sentit productiu de la vida, segregant a les persones grans i marginant-les en un món tancat, amb poques perspectives i escasses possibilitats de potenciar-se com a persona"; així doncs amb aquest programa, volem reprojectar el rol de les persones grans, donant-los la possibilitat de mostrar a l'entorn les seves habilitats per generar canvis, participant en processos socioculturals que contribuiran sens dubte a "Moure el Món".

Amb la fi de que això sigui possible enfoquem la intervenció en tres àmbits, en cadascun d'aquests es donen respostes a les necessitats detectades mitjançant activitats concretes dissenyades dins de projectes d'intervenció específics.

1. Intervenció a nivell individual / atenció a la persona.

Degut al procés d'envelliment i a la pèrdua d'autonomia, les persones grans en general, i sobre tot els residents en un centre assistit, solen presentar les següents característiques:

- Sentiment d'exclusió del món social i del privat.
- Pèrdua de memòria i capacitat d'autonomia.
- Estat d'anestèsia afectiva i anedonia (incapacitat per gaudir).
- Desinterès cap a coses o objectes nous, degut a la manca de perspectives o de les escasses possibilitats d'accés a elles.
- Tendència a la introversió que, generalment, comporta un aïllament i resistència als canvis.
- Sentiment d'inferioritat respecte a la resta de la societat que pot provocar, segons la personalitat, sentiment d'enveja, agressivitat, autoritarisme i intransigència.

Es detecten doncs les següents necessitats:

- Necessitat de **comunicació** i de **relació**
- Necessitat de **moviment** i d'**expressió corporal**
- Necessitat de **gaudir** i recuperar la **il·lusió de viure**

✓ Per poder donar resposta a les necessitats detectades treballem amb el Projecte:

PALLASSOS PROPERS

Justificació

Està demostrat que crear un clima que permeti l'espontaneïtat i promogui el riure té efectes molt positius. Un entorn així estimula la imaginació, afavoreix la comunicació amb l'entorn i cohesiona el grup. A més, redueix l'estrès, ajuda a alliberar tensions, permet buidar la ment, distanciar-se dels problemes i mirar-los des de punts de vista nous. El riure permet sentir-se millor i allunyar-se de la realitat immediata: sofriment, soledat, temor, serietat, ...

A través del riure es pretén un apropament a les persones grans residents per tal de fer-los el dia a dia menys estressant, amb cançons, somriures i

jocs. Es tracta d'humanitzar al màxim tot el que els succeeix. En definitiva, es tracta de donar **VIDA**.

Objectius

1. Establir relacions afectives entre els pallassos, avis i persones del seu entorn (equip professional de la residència, familiars i amics).
2. Afavorir la comunicació entre ells.
3. Crear un ambient de joc, de somriure, de riure i d'escolta.

Metodologia

La tasca dels pallassos propers es desenvolupa en diversos àmbits. Saben variar el tipus d'intervenció, adaptant la seva actuació als diferents espais i situacions per a aconseguir els objectius establerts.

Ambiental	General	Individual
Ascensors, escales Recepció, passadissos Personal de la residència Terrasses	Menjadors Consultes externes (fisioteràpia) Centre de dia Sala taller Sala de Tv	Habitacions de planta

La individualització, la privacitat i l'especialització de les seves intervencions són possibles gràcies a la transmissió progressiva d'informació que es rep del personal de la residència, responsable de cada planta on es fa l'actuació.

Una transmissió bàsica consisteix en :

- Nom de la persona gran, això permet personalitzar la relació.
- Diagnòstic, valoració de possibilitats i limitacions en l'actuació.
- Evolució de l'estat de la persona gran.
- Situació anímica. Necessitats del moment.
- Situació familiar. Entorn de la persona gran.

Les activitats proposades pels pallassos estan estructurades en base a obtenir un canvi de focalització atencional destinades a l'augment de l'afectivitat

positiva i reducció de la negativa. Aquest programa d'acompanyament posa en marxa diferents tècniques distractores per a que la persona gran no dirigeixi la seva atenció cap a la font d'ansietat o sofriment. La distracció no és una estratègia passiva destinada només a divertir, sinó una manera de focalitzar l'atenció en algun tipus de proposta que serveixi per alterar la realitat en la que viuen. S'assumeix que la distracció actua perquè fonamentalment interromp el processament emocional de la font d'estrès, disminuint la intensitat del malestar.

Un altre aspecte de vital importància per a que la distracció resulti eficaç consisteix en aconseguir que la persona gran pugui mantenir la seva atenció centrada en l'activitat durant la seva durada, i alhora generar respostes per part de la persona gran (respostes de joc, d'il·lusió). És per això que els pallassos recorren en cada actuació a la novetat i la varietat per a suscitar la curiositat. En concret, les activitats dels pallassos compleixen els requisits bàsics: vestuari colorit, situacions novedoses, moviments variats, ...

Els pallassos realitzen la seva actuació estructurada en les següents fases:

- A. Entrada a la planta del dos pallassos. Cançó de presentació establint comunicació visual amb totes les persones presents. Expressivitat facial d'alegria, moviment corporal rítmic.
- B. Inici de l'activitat amb objectes colorits (instruments, teles, nassos de pallasso, gorres, titelles, objectes de dramatització...). En els jocs s'introdueixen moviments variats i continuats, encara que pausats i sense canvis bruscos ni ràpids.
- C. Inserció de la persona gran en el joc, a través de preguntes directes i petició de propostes davant de la situació de joc que es plantegi, fins que la persona gran es submergeix en l'activitat com un protagonista més. El joc sempre està acompanyat d'un paisatge inventat i de personatges amb noms peculiars i divertits, intentant que la imaginació sigui un vehicle més de distracció.
- D. Sortida de la planta i finalització de l'actuació amb una cançó de comiat i moviments corporals que l'acompanyen.
- E.

2. Intervenció a nivell grupal / atenció dins del centre.

En moltes ocasions l'ingrés dins d'un Centre Per a Gent Gran implica per a la persona un aïllament familiar, un trencar amb la seva vida quotidiana, una separació d'allò que més estimen i una pèrdua de rol. No em d'oblidar que la família juga un paper molt important i que cal donar-li cabuda dins dels nostres programes d'intervenció doncs incidiran directament no tant sols en el procés d'adaptació de l'individu sinó també en el seu procés rehabilitador.

Es detecten doncs les següents necessitats:

- Necessitat de mantenir les seves capacitats cognitives, afectives i el seu vincle social i familiar.
- Necessitats de comunicació i socialització
- Necessitat de retrobar el seu rol social.

✓ Per poder donar resposta a les necessitats detectades treballem amb els Projectes:

RECORDAR EL PASSAT, CUIDAR EL PRESENT

Justificació

El projecte (RPCP) pioner en Catalunya parteix del coneixement de la Xarxa Europea de Reminiscència, amb una base teòrica fonamentada en las teories psicoanalítiques d' Erikson y de la introducció de Butter en 1963.

La Reminiscència es centra en el "record" com instrument de treball en la revisió de la Historia de Vida de les Persones Grans amb Deteriorament Cognitiu que permet reforçar la identitat i millora de la autoestima.

La intervenció es realitza conjuntament (cuidadors principals i persones grans) amb l'objectiu d' incidir en l'àmbit terapèutic i formatiu en el terreny psicosocial.

Objetius operatius:

1. Ajudar a las persones amb deteriorament cognitiu a estimular la memòria remota i/o biogràfica a més d'altres funcions superiors, amb el fi de reforçar la seva identitat personal, augmentar la seva autoestima i sentiments d'utilitat i potenciar el sentiment de pertinença a un grup.
2. Generar habilitats en els cuidadors principals que els permetin redescobrir al seu familiar, fomentar la capacitat d'empatia, potenciar la relació i comunicació, a través de l'escolta activa i de compartir espais comuns de temps lliure (oci).

Metodologia:

18 sessions, dutes a terme un dia a la setmana, amb una duració d'una hora i mitja respectivament.

Sessions 1-4: Formació per cuidadors i professionals.

Sessions conjuntes quinzenals: Persones Grans, cuidadors i professionals realitzant dinàmiques d'activació des de la reminiscència.

Sessions separades quinzenals: Persona Gran, cuidadors i professionals valoració i planificació de les sessions.

Las sessions realitzades conjuntament, persones grans i els seus cuidadors principals, segueix una trajectòria cronològica sobre les diferents temàtiques de la història de vida de la persona gran:

El barri, el poble i la ciutat de la nostra infància. Quant jo era petit: el jog, l'escola, els amics. Joventut: Festes majors, fires i balls. Joventut: Primer treball, oficis, primer sou. Prometatge, matrimoni i viatge de nuvis. Vida familiar, fills, nets. Temps d'oci: Vacances, amistats, aficions...

▪ **Persones implicades**

Persones grans usuàries o no del Centres Residencials i/o Centres de Dia i les seves famílies.

GRUPS DE SUPORT PER A FAMILIARS DE PERSONES AMB DEPENDÈNCIA

Introducció

Tallers teòrico-pràctics per a cuidadors de persones grans amb dependència. És un espai per compartir les vivències dels cuidadors i clarificar els dubtes amb l'ajuda de professionals especialitzats: Psicòleg, infermer, educador social, fisioterapeuta i treballador social, amb la col·laboració puntual d'un neuròleg i altres especialistes en funció de les necessitats del grup.

Objectius

1. Donar suport als cuidadors principals de persones grans
2. Oferir un espai on trobar resposta a les inquietuds dels cuidadors principals de persones grans.
3. Proporcionar tècniques i estratègies d'actuació en la vida diària de la persona gran en el seu domicili.

Metodologia

El projecte es desenvolupa en 10 Sessions de 2h cadascuna repartides de la següent manera:

1ª Sessió Treballadora social: Presentació del projecte, detecció de necessitats del grup concret.

2° i 3ª Sessió Psicòleg : Explicació de les diferents malalties psicològiques que poden afectar a les persones grans, així com problemes de conducta i agressivitat .

4^a i 5° Sessió: Educador/a Social: Donar pautes per poder organitzar i dinamitzar un programa d'activitats dins la pròpia llar.

6^a i 7ª Sessió Infermer / a : Conèixer la importància d'una correcta administració del medicaments, assessorament en els hàbits sanitaris en general.

8^a i 9° Sessió Fisioterapeuta: Oferir pautes de mobilització de persones amb dificultats motrius i adaptació de l'entorn .

10ª Sessió Treballador/a Social: Tancament i avaluació de les diferents sessions.

▪ **Persones implicades**

Persones usuàries o no del Centres Residencials i/o Centres de Dia, que tinguin als seu càrrec un familiar amb dependència.

LUDOTECA INTERGENERACIONAL

“ JUGANT AMB ELS RECORDS”.

Justificació

La ludoteca intergeneracional Jugant en els records és un espai on les persones grans i els/les nen/es comparteixen experiències enriquidores mitjançant el joc, l'explicació de contes i les tertúlies. Les persones grans els hi ensenyen com usar les joguines i divertir-se amb els jocs de la seva infantesa i al mateix temps reforcen totes aquelles habilitats socials i comunicatives útils per relacionar-se de manera satisfactòria. El joc, entès com la capacitat d'interactuar amb d'altres nens i nenes, és una de les primeres experiències relacionals on els infants confronten i aprenen a solucionar conflictes de la seva vida quotidiana. La relació intergeneracional mitjançant el joc fomenta la reminiscència en les persones

grans i la resolució de conflictes en els més petits. Finalment, volem generar un canvi en la projecció del rol social que actualment tenen les persones grans en la nostra societat.

Objectius

1. Reconèixer i potenciar les habilitats social i comunicatives de les persones grans.
2. Afavorir les relacions intergeneracionals i el paper conciliador de l'avi.
3. Potenciar la figura de la persona gran dins del propi context social.
4. Millorar la visió del rol de les persones grans en el marc de les relacions intergeneracionals.
5. Descobrir noves formes de jugar i divertir-se amb les persones grans.

Metodologia

Fases d'execució:

1a fase creació del grup de candidats

2a fase: Formació

3a Fase: Formació i seguiment amb les famílies implicades en el projecte.

4a Fase : Execució: **LUDOTECA INTERGENERACIONAL JUGANT EN ELS RECORDS**

5a Fase. Tancament , avaluació i reflexió.

▪ **Persones implicades**

- Grup de nens i nenes: de 4 a 7 anys

- Grup de persones grans: a partir de 65 anys

TALLER DE MÚSICA INTERCULTURAL "LA CANÇÓ MÉS BONICA DEL MÓN"

Justificació

El Taller de música: "La cançó més bonica del món" és un espai on la gent gran i els nens i nenes immigrants poden compartir experiències que els faran conèixer la cultura dels diversos països mitjançant la música.

Dins del taller, la música és el vincle d'unió entre generacions i cultures doncs és un mètode educatiu útil per potenciar qualsevol aprenentatge en els més petits. També és el més usat per a la gent gran ja que, tinguin o no deteriorament cognitiu, és una bona eina remissiva que els fa sentir capaços i segurs.

Objectius operatius

1. Retardar el deteriorament psicològic.
2. Reconèixer i potenciar les pròpies habilitats socials i comunicatives.
3. Conèixer i comprendre les diferents cultures amb les que convivim.

Metodologia

El projecte es divideix en 6 fases:

Fase 0 Difusió

En aquesta fase s'engloben totes aquelles activitats prèvies necessàries per poder iniciar el taller:

- Divulgació i contacte amb les institucions que poden participar activament en el projecte. Són totes aquelles institucions de caire socioeducatiu, relacionades en l'àmbit de la immigració, escoles i/o la gent gran.
- Presentació del projecte amb la fi de que la comunitat tingui coneixença de l'experiència i si és el cas hi participin.

1ª fase creació del grup de candidats

- 1er. Selecció del grup de persones grans que participaran en el projecte.
- 2on. Selecció del grup d'infants d'altres cultures que participaran en el projecte.
- 3er. Selecció del grup de voluntaris. És important fer una bona selecció del grup de voluntaris que participaran en el projecte (per aquest motiu és primordial la fase anterior).

2ª fase Formació i seguiment de les famílies de les persones grans implicades en el projecte

Les famílies dels participants tenen un paper molt important en aquest projecte, caldrà donar-los la informació necessària i fer-los un seguiment adequat per a que puguin comprendre la importància de la seva tasca, el rol que hi juguen i mantinguin l'interès i la motivació durant tot el procés.

3ª fase Aproximació i contacte del grup intergeneracional/ intercultural

Abans d' iniciar el taller de música cal que tots els components del grup es coneguin. Durant el primer mes realitzarem un seguit d' activitats amb la finalitat d' iniciar els primers vincles afectius entre els participants i afavorir la coneixença personal.

Les activitats que es realitzaran duran aquesta fase són:

- “Temps era temps”

Els avis explicaran en forma de relat curt o contes històries viscudes de quan ells eren petits. Aquestes descriuran moments històrics de la societat catalana de la època, centrant-se en la tardor i la festivitat de “la Castanyada”.?

- “Deixem que t' expliqui jo!”

Els nens i nens, amb l' ajuda dels seus pares, explicaran en forma de conte o relat curt moments històrics dels seus països de procedència. Aquest descriuran aspectes propis de la seva cultura. Els relats giraran en torn a les festes pròpies de la tardor.

4ª fase Taller de musica:” la cançó més bonica del món”

El desenvolupament del taller consta de dos blocs d' activitats:

- Activitats adreçades al grup de gent gran:

Musicoteràpia

- Activitats de caire intergeneracionaonal:

Coral integenracional: “la cançó més bonica del món”

5ª fase Tancament, avaluació i reflexió

6ª fase Avaluació dels resultats obtinguts

- **Persones implicades en els projecte :**

- Grup de persones grans: a partir de 65 anys
- Grup de nens i nenes: de 7 a 12 anys

3. Intervenció a nivell social / atenció comunitària.

Per al col·lectiu de les persones grans, el seu distanciament progressiu de la producció, ha desdibuixat les bases del seu poder social i de la seva autoritat, i s'ha desenvolupat una cohesió popular, àmpliament difosa, de creixent marginació de la població vella. Tot i així, la gent gran encara té molt a dir i a fer, doncs la seva experiència de vida els avala com a agents socials

experimentats. La gent gran, en moltes ocasions tendeix a la participació en entorns més propers i familiars, doncs és el més immediat i conegut, però els problemes socials actuals requereixen anar més enllà, establint un compromís social més extens. La participació responsable estableix la necessitat de passar de l'interès individual a tenir consciència que formem part d'una comunitat local i d'una col·lectivitat global, i de la responsabilitat de tenir cura d'allò que ens pertany i ens afecta a tothom, tot mirant de desterrar l'excés d'individualisme. També comporta impulsar la participació en l'exercici de drets, la responsabilitat en l'observança de les normes, prendre consciència de la pluralitat i diversitat de la nostra societat actual i valorar el respecte i el diàleg com a fonaments de la democràcia i elements bàsics per aconseguir la necessària harmonia i cohesió social.

Es detecten doncs les següents necessitats:

- Necessitat de participar en els moviments socioculturals
 - Necessitat de generar actituds ciutadanes responsables que contribueixin a la construcció d'una societat més justa.
 - Necessitat de transmetre valors fruit de la seva experiència de vida.
 - Necessitat de potenciar les seves capacitats i aptituds.
 - Necessitat de reforçar el rol de persona gran amb identitat pròpia.
- ✓ Per poder donar resposta a les necessitats detectades treballem amb els Projectes:

CIRCULEM PEL CERVELL

Justificació

La Jornada *Circulem pel cervell !!!* és una activitat educativa i pedagògica dirigida a nens i joves per a la sensibilització sobre les persones grans i diferenciació del procés d'envelliment saludable del deteriorament cognitiu i les malalties neuro-degeneratives.

Aquest projecte ofereix l'oportunitat d'apropar-se a la gent gran, per fer conèixer i normalitzar les diferències entre un envelliment saludable i un envelliment amb malaltia. La jornada de sensibilització s'estructura mitjançant quatre dinàmiques: la xerrada, el joc, l'activitat gent gran i la trobada intergeneracional. Tota aquesta proposta bé donada per l'observació de detectar

la necessitat de descobrir i redescobrir les capacitats i rols que poden desenvolupar les Persones Grans, per la manca de relacions intergeneracionals entre Nens/Joves i Gent Gran.

Objectius operatius

1. Apropar la realitat de la Gent Gran als Nens/Joves, mitjançant la formació i informació de la persona gran amb o sense deteriorament cognitiu.
2. Acceptar i comprendre dins la societat les malalties neurodegeneratives.
3. Conèixer els comportaments del dia a dia de les Persones Grans amb deteriorament cognitiu.
4. Fomentar en els nens/joves la capacitat d'empatia i sensibilització vers les persones grans.

Metodologia

L'activitat es desenvoluparà en un mateix dia, dins d'una franja horària de 9 a 13:30 i de 15 a 17 hores, i es realitza amb una freqüència de dos cops al més.

Activitats:

1- La primera dirigida al coneixement de l'envelliment de les persones grans

Xerrada: Els semàfors del cervell

2- La segona per consolidar els coneixements obtinguts a partir de la capacitat d'empatia mitjançant el joc.

Joc: Aturem-nos a cada estació

3- La tercera dirigida a l'orientació de les persones grans a un intercanvi de coneixement amb els nens/joves.

Activitat gent gran: L'autocar de la vida

4- La quarta per concloure aquesta Jornada posem en marxa una trobada Intergeneracional per compartir un espai d'interacció de coneixements, vivències, experiències..., en definitiva un espai on el nen/jove redescobreixi la figura de la Persona Gran.

Trobada Intergeneracional: Escoltem la velocitat del Cervell

▪ Persones implicades en els projecte :

211 Nens i nenes entre 8 i 16 anys

45 Persones Grans amb envelliment normal i amb deteriorament cognitiu, lleu, moderat, moderat-greu, usuaris del Centre de Dia o dels serveis comunitaris que s'ofereixen en el centre de serveis.

MOURE EL MÓN

QÜERSTIÓ DE GRANS I PETITS

Justificació

Fer el possible per transformar i millorar el món no és qüestió d'edat, sexe, religió ni cultures, simplement de tot aquell que ho intenti, i ho intenti de debò. Aquest és el missatge que els nostres grans volen fer arribar al seu entorn, però especialment, als més petits. Des del Taller "Moure el món", qüestió de grans i petits volem promoure el coneixement i desenvolupament de valors i actituds responsables entre els infants a partir del coneixement dels Objectius del Mil·lenni els quals vetllen per una societat més justa i solidària.

En el Taller "Moure el món", qüestió de grans i petits, la persona gran esdevindrà pels més petits, conjuntament amb ajuda d'aquelles entitats que ja fa temps que hi treballen, un eix de referència que els aproparà a altres nens i nenes, a altres persones que viuen situacions difícils en indrets no molt llunyans de casa nostra. Així, tots junts i en forma de manifestació artística, farem arribar un missatge comú.

L'any 2000, la declaració del mil·lenni de l'ONU va ser aprovada per 189 països, entre ells Espanya que es va comprometre a treballar a favor dels drets humans, eradicar la pobresa, assolir la pau, la democràcia i la sostenibilitat ambiental. Com a seguiment d'aquesta declaració, les Nacions Unides han establert 8 OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT DEL MIL·LENNI, que es pretenen assolir per a l'any 2015 i que comprometen als països a adoptar mesures i aplicar esforços i recursos per aconseguir-ho. El Parlament de Catalunya es va adherir a la Declaració del mil·lenni el 21 de maig del 2004.

Volem doncs, treballar per atendre les necessitats dels països menys desenvolupats, creant una col·laboració entre països en via de desenvolupament, elaborant i implantant estratègies que fomentin el coneixement i desenvolupament de valors i d'actituds ciutadanes responsables

entre els infants, que són qui en un futur hauran de vetllar per la sostenibilitat del planeta.

Com afirma el professor Jaume Trilla, el “Bon ciutadà és aquell que coneix i defensa els seus drets, assumeix i aconsegueix els seus deures i, a més a més, procura que tots aquests drets i deures es facin extensius a aquells que encara no els tenen reconeguts o no poden exercir-los.

A partir d'aquesta definició podem afirmar que creiem que són les persones grans les més indicades per generar aquestes actituds en els més petits ja que fruit de la seva història de vida i com a conseqüència de la seva experiència poden transmetre als infants, aquelles actituds i valors que els han permès a ells créixer com a persones responsables i “sàvies”.CANVIAR EL MÓN ÉS QÜESTIÓ DE TOTHOM!

Objectius operatius

1. Retardar o alentir el deteriorament psicobiològic.
2. Afirmar la percepció dels seus referents i de la seva pròpia identitat
3. Participar activament en els seu procés rehabilitador i integrador.
4. Reconèixer i potenciar les pròpies habilitats socials i comunicatives.
5. Transmetre valors de la pròpia experiència de vida.
6. Donar suport a la tasca desenvolupada per l'ONU, estimulant la tasca de col·laboració entre les institucions i la societat civil.
7. Generar actituds ciutadanes responsables que contribueixin a la construcció d'una societat més justa.

Metodologia

Fase 0. Difusió del projecte

Fase 1. Creació del grup de candidats

- Selecció del grup de persones grans que participaran en el projecte
- Selecció del grup d' infants que participaran en el projecte

Fase 2. Formació del grup implicat en el projecte

- Grup de professionals implicats en el projecte
- Grup de voluntaris implicats en el projecte
- Grup de persones grans implicades en el projecte
- Grup de famílies implicades en el projecte

Fase 3 “Moure el món”, qüestió de grans i petits

Durant aquest període les activitats es dividiran en dos àmbits:

Activitats adreçades al grup de gent gran i activitats adreçades al foment de l'intercanvi generacional, la transmissió de valors i la creació de material pedagògic.

- Activitats rehabilitadores adreçades al grup de gent gran: ARTERÀPIA
- Activitats adreçades al foment del diàleg generacional, la transmissió de valors

TALLER: “MOURE EL MÓN; QÜESTIÓ DE GRAN I PETITS”

Metodologia general del taller:

Per desenvolupar el taller realitzarem 4 activitats diferents organitzades mensualment:

Activitat 1 : Coneguem la realitat (*1er Setmana*)

Activitat 2 : Tallers pràctics d'educació per la pau (*2ª Setmana*)

Activitat 3 : El món és diversitat (jocs, contes i cançons) (*3ª setmana*)

Activitat 4 : Conclusions (*4ª Setmana*)

- **Cloenda del 1er trimestre:** Exposició d'art Dibuxos i pintures realitzades pel grup intergeneracional i que estan relacionades amb els tres primers Objectius treballats.
- **Cloenda del 2on trimestre:** Exposició d'art
- **Cloenda del 3er trimestre:** Exposició d'art; Els Objectius del Mil·lenni, una realitat!
 - Aquesta exposició serà itinerant.

5. PERSONES IMPLICADES

Per poder desenvolupar de manera exitosa aquest programa d'intervenció comunitària cal un treball en xarxa, el qual no és possible si no es treballa de manera coordinada; afavorint el treball en equip i l'acció interdisciplinària base per la participació, el consens i el compromís de tots els membres de l'equip. Quan parlem d'equip ens referim als professionals interns i externs a la institució i sobre tot, a totes les persones grans que fan que dia a dia aquest projecte vagi sent cada cop millor.

A continuació descriurem quines han estat, les persones implicades en el programa d'intervenció psico-bio-social durant l'any 2006:

- Les persones grans usuàries dels Centres (Residència i Centres de Dia per a persones Grans ubicats a Barcelona i rodalies) i les seves famílies
- L'equip de professionals dels Centres (Gerocultores, fisioterapeutes, treballadores socials, psicòlegs, infermers/es, educadors socials, integradors socials).
- L' equip de voluntaris.
- Serveis socials dels districtes de: Sarrià-Sant Gervaci, Sant Andreu, i dels municipis de Sant Adrià del Besòs i Ripollet.
- Centres d'educació infantil i primària i Cicles formatius: C.E.I.P Sant Grabiell, C.E.I.P Tiana, C.E.I.P Anselm Cave, C.E.I.P Joan XXIII, Institut Arco.
- Escola de Cultura per la Pau UAB, Institut de musicoteràpia de la Fundació Les Heures, associació Grefar (UGD)
- Centres d'educació no formal: Centre obert de Ripollet, Ludoteca de Sant Adrià del Besòs.
- Fundacions sense ànim de lucre i ONG's: Fundació Privada Ribermúsica, Fundació Vicente Ferrer, UNICEF, Intermon Oxfam, educació sense fronteres.
- Fundació Caixa Catalunya i Fundació Caixa Sabadell

6. RESULTATS; Millors en l'eficàcia, eficiència i aplicabilitat en el sector

Per poder mostrar de manera quantitativa els resultats obtinguts en el desenvolupament del programa d'intervenció bio-psico-social, ens basem en les dades estretes de la memòria tècnica de l'any 2006,

Atenent al numero de participació

	Programa de manteniment de capacitats	Programa de lleure	Programa d'intervenció comunitària
Persones grans	90%	95%	95%
Familiars	25%	60%	90%
Nens i nenes	-----	-----	100%

✓ *Els infants no participen de manera directa en el programa de manteniment de capacitats i de lleure.*

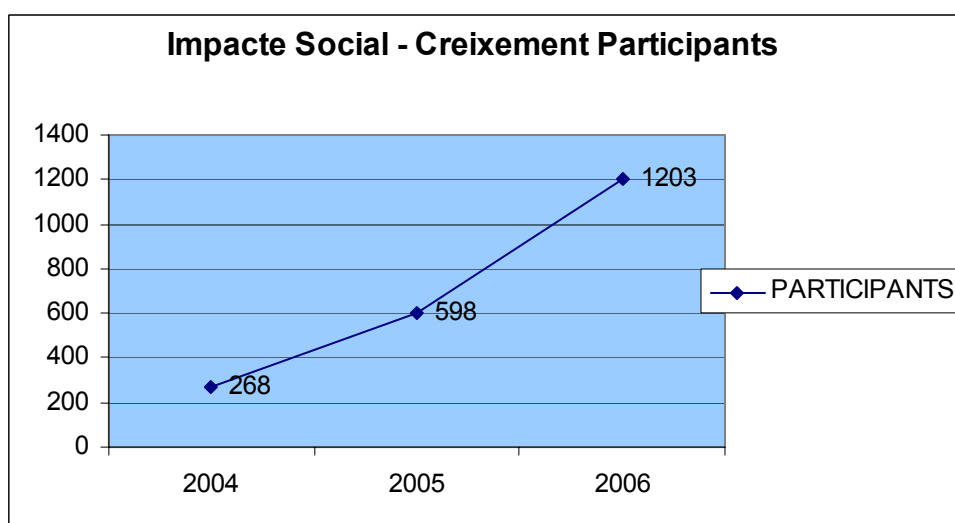
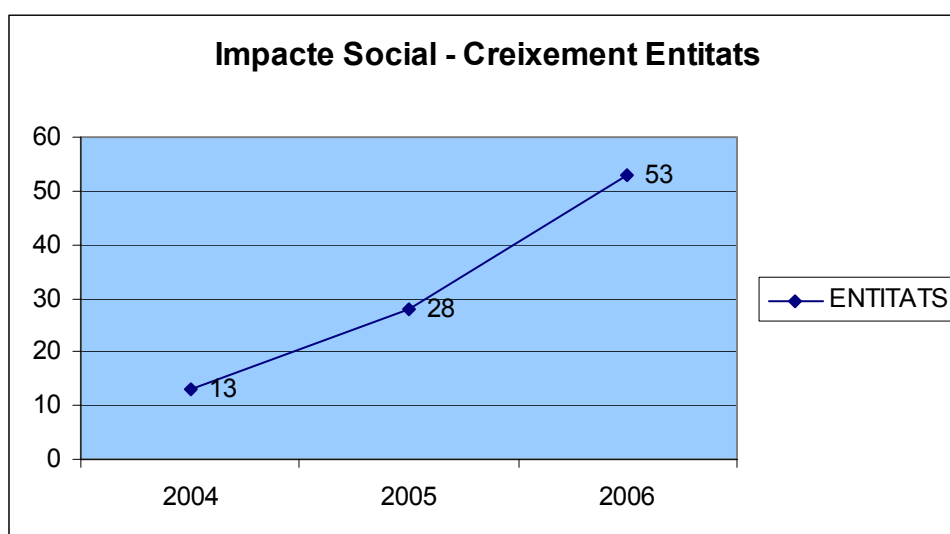
✓ *El total d'infants que han participat durant l'any 2006 ha sigut 256*

Atenent al grau de satisfacció

	Programa de manteniment de capacitats	Programa de lleure	Programa d'intervenció comunitària
Persones grans	3/4	3/4	4/4
Familiars	3/4	4/4	4/4
Nens i nenes	----	-----	4/4
Personal gerocultor	3/4	3/4	4/4
Equip tècnic	4/4	4/4	4/4

✓ Valors utilitzats:
Satisfacció/clima: 1 Mostra insatisfacció-2 Indiferent-3 Mig nivell de satisfacció-4 Alt nivell de satisfacció

Atenent a l'impacte social

✓ *L'any 2005 vàrem iniciar el primer projecte inclòs dins del PIC ,la comparació de les dades de participació ens demostra l' impacte social creixent.*

7. CONCLUSIONS

Com diu Quico Mañós (1998) “envellir es el resultat d’haver viscut la infància, l’adolescència, la joventut i la maduresa, el món de la vellesa està ple de sensacions vitals que li donen una bellesa digne de ser viscuda, no obstant la societat s’empenya en valorar el sentit productiu de la vida, segregant a les persones grans i marginant-les en un món tancat, amb poques perspectives i escasses possibilitats de potenciar-se com a persona”;

així doncs amb aquesta proposta d’intervenció:

- Donem un nou enfoc als models d’ atenció a la Gent Gran actuals, oferint realment unes respostes a les necessitats dels nostres usuaris i de les seves famílies.
- Contribuïm a reprojectar el rol de les persones grans, donant-los la possibilitat de mostrar a l’ entorn les seves habilitats per generar canvis, participant en processos socioculturals que contribuiran sens dubte a canviar el concepte que la societat té dels Centres de Dia i/o Centres Residencials .
- Es planteja un nou repte social, el treball interprofessional i en xarxa, on no només cal coordinar-se amb professional i institucions del mateix sector, sinó que cal tendir cap a la diversitat generacional, cultural i social.
- Amb el disseny d’un PIC, es dona realment al les Persones Grans una atenció psico-bio-social , base per aconseguir una **MILLORA EN LA SEVA QUALITAT DE VIDA.**